

1907-03-10

þÿ š í À Á ¹ ¿ Â - ± Á . 3 5 8

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9502>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Η' — ΑΡΙΘ. 358

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

Ο ΕΠΟΠΤΗΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ἀπὸ τὰ πλέον βάρβαρα ζητήματα, τὰ ὅποια δύναται ν' ἀποσχολήσωσι μίαν Κυβέρνησιν, εἶνε ἡ ἐποπτεία τῆς δημοτικῆς παιδείας. Ἐνώπιον τοιοῦτου προβλήματος εὕρεται τώρα ἡ Κυβέρνησις τῆς Κύπρου.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις κατανοεὶ τὴν εὐθύνην ἐπὶ τούτου καὶ ὅτι ὡς Ἐπόπτης θὰ προτιμήσῃ φιλόλογον μὲ δῖπλωμα τοῦ Πανεπιστημίου μας.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀρνιέται καὶ εἰς τὸν τόπον πλήρῃ ἀντίληψιν τῆς σημασίας τοῦ πράγματος. Καὶ μολονότι ἐθελον ἤδη τὸ δόγμα περὶ τῶν προσόντων τοῦ Ἐποπτοῦ, ἡ τὴν παρακαλέσωμεν θερμότερα νὰ μὴ σπεύσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς θέσεως, καίτοι ἔχομεν πλήρῃ πεποθησιν ὅτι ἐν πρώτοις θὰ θέσῃ κατὰ μέρος τὰς αἰτήσεις, αἵτινες ὡς νέφος ἀκριδῶν ἐπέσκηψαν κατ' αὐτῆς ἐσῶθεν. Ὅλοι πιθανὸν νὰ ἠξέωρον ὅτι ὁ μισθὸς τῶν 150 λιρῶν εἶνε γλυκὸς ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθουν ἰδιαιτάτα ὅτι ὁποῖος καπνίζει δὲν μαγειρεύει.

Ὁ Ἐπόπτης τῆς δημ. παιδείας ἐν Κύπρῳ πρέπει νὰ εἶνε ἄνθρωπος τοιοῦτος ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται διὰ τοῦ ὄγκου τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἀναπτύξεώς του. Νὰ εἶνε ἱεραρχικῶς καὶ κοινωικῶς, καὶ νὰ δύναται νὰ εἶνε παντελῶς ἀνεξάρτητος. Νὰ εἶνε αὐθεντία ἀνεγνωρισμένη, ἀφοῦ αἱ γνώμαί του θὰ βαρύνουν ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ὁ Ἀρχιγραμματεὺς ἐδήλωσεν. Νὰ εἶνε ὁ ἐπιθεωρητὴς καὶ σὺνάμα δ' ὁδηγὸς τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἐχεὶ δὲ νὰ μεταρρυθμίσῃ καὶ διοργανώσῃ ἐκ θεμελίων τὸ σύστημα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεώς μας, τὸ ὅποιον τριακόνταετὸς ἀνόητοι ὄροι κατήτηται εἰς κατὰστειν χάους. Καὶ διὰ νὰ κατορθώσῃ τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον, ὁ Ἐπόπτης ἔχει ἀνάγκην ὄχι μόνον τῆς φιλολογίας ἀλλὰ καὶ πείρας πολυχρονίου εἰς τὰ τῆς δημ. παιδείας. Πρὸ παντὸς εἰς πρέπει νὰ εἶνε ἄνθρωπος βλέψεων εὐρείων καὶ ὄχι σκουλοῦκι τοῦ βορβόρου τοῦ σχολαστικισμοῦ, ἢ κανέναν περιφροῦς ἀνθρωπισμοῦ.

Ἐν γένει ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ εἶνε ἀπηλλαγμένη τῆς φεβρωτέρας εὐθύνης ἀπέναντι τοῦ τόπου, πρέπει διὰ τὸ κατάλληλον πρόσωπον νὰ συμβουλευθῇ τὸν φυσικὸν οὐμβουλον, τὸ Ἕλληνα Ὑπουργεῖον, ἀποστέλλουσα συγχρόνως λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ ἐκθεσιν τῆς καταστάσεως τῆς δημ. παιδείας καὶ τοῦ τίνας ὄρους ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ ὁ Ἐπόπτης.

Μὲ 150 ὄμως λίρας ἐτησίως εἶνε βέβαιον ὅτι δὲν θὰ ἀνελάμβανε τὴν ὑπηρεσίαν κανεὶς ἄνθρωπος τοιοῦτος ἐξ Ἑλλάδος. Τὸ πρῶτον πρέπει τουλάχιστον νὰ διπλασιασθῇ. Καὶ δὲν εἶνε δύσκολον τοῦτο ἐπὶ προϋπολογισμοῦ £292,473.

ΠΑΡΗΣ “ΣΥΝΕΝΟΗΣΙΣ”

Δεκαοκτὼ μακρὰς συνεδρίας ἐκράτησεν ἐν τῷ Νομοθετικῷ ἡ συζήτησις τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Νήσου, ὅστις ἐψηφίσθη τέλος τὴν προχθὲς Πέμπτην. Ἐκ τῶν συζητήσεων τούτων ἐκείνη ἣτις δὲν θὰ λησμονηθῇ εὐκόλα, εἶνε βεβαίως ἡ ἐπὶ τοῦ Δασονομείου.

Εἰσηγούμενος ὁ Ἀρχιδασονόμος εἶπε περὶ τῶν δύο νέων θέσεων τῶν ἐποπτῶν ὅτι οὗτοι θὰ λύσωσι τὰ παράπονα τῶν κατοίκων ἐπὶ τόπου, θὰ ἐρίζωσι τὸν κατάλληλον χρόνον νομῆς, ὑλοτομίας, ἀαδασώσεως. Δηλαδή ὡς νὰ εἶλεγε—χω

ρὸς νὰ τὸ θίλῃ ἰσως—ὅτι τὰ δύο αὐτὰ θέσεις μόνον ἐπιστημονικὸς μποροῦν νὰ καταλάβουν.

Τὰ αἰρετὰ μέλη, ὁμιλήσαντα ἐκ περιτροπῆς πάντα σχεδόν, πλὴν δύο, ἀνέπτυξαν εἰς δύο κοπιώδεις συνεδρίας παράπονα τῶν κατοίκων, ἐτόμισαν ἀναδιοργανώσιν τοῦ Τμήματος ἐπὶ ἐπιστημονικωτέρων βάσεων, καὶ ἐμειναν σύμφωνοι ὅτι αἱ δύο νέαι θέσεις ἢ ἔπρεπε νὰ καταληφθῶσιν ὑπὸ ἰθαγενῶν Κυπρίων ἢ ὑπὸ ἐπιστημόνων. Ἄλλως δὲν θὰ ἐψήφισον τοὺς δύο μισθοὺς.

Ἡ ἀλλεπάλληλος ἀπαρίθμησις τῶν παραπόνων, ἡ ὑπερβολικωτέρα παράστασις τῶν, ἰδίως ὑπὸ τοῦ μωαμεθανοῦ βουλευτοῦ Πάφου, ἦσαν πράγματα, αἵτινα ὁ Ἀρμοστής δὲν ἐπερίμενε, ἀφοῦ μάλιστα εἶνε ὁ πρῶτος Κυβερνήτης, ὅστις ἐθεράπευσε πολλὰ. Εἰς τὸ ὅτι δὲ τρέφει ἰδιαιτέρην συμπάθειαν πρὸς τὸν Ἀρχιδασονόμον καὶ εἰς τὸ ὅτι ἐλησμονήσεν ἐν τῇ μακρᾷ παραπονολογίᾳ ὅτι ἕκαστον μέλος ἀπηύθυνεν εὐχαριστίας δι' ὅσα ἐθεράπευθησαν, ὁρεῖται ἡ ἀγόρευσις τοῦ ἐκείνη ἣτις κατέληξεν εἰς... Ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ἣτις παρ' ὀλίγον ἐδημιούργει νέαν κατὰστασιν πραγμάτων, ἣτις μᾶς παρευσιάζει τὴν Αὐτοῦ Ἐξουχέτητα ὡς τὸν πρῶτον Ἀρμοστήν, πρὸς ἐθύμωσιν τότε. Ἄλλ' εὐτυχῶς τὴν ἐπαύριον εἰχομεν τὴν δικαίαν ἀναγνώρισιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν διαφωνεῖ ὡς πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ προσόντα τοῦ ἐπόπτου.

Ἡ πρώτη ἀπὸ 2 ἐτῶν προτεινὴ Κυβερνήσεως καὶ Ἀντιπροσώπων ἐξέπεμψεν ἰσχυροὺς σπινθηρας. Ἀλλὰ δὲ ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ προήρχετο ἐκ παρεξηγήσεως. Ἡ γαλήνη καὶ ἡ «συνεννόησις» ἀποκατεστάθη πλήρως πάλιν.

ΤΟ ἜΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Wilhelms Jerusalem.

(Συνέχεια.)

ΟΡΙΣΜΟΣ.

Κατὰ ταῦτα τὸ ἔργον τοῦ γυμνασίου διατυποῦται ὡς παιδείαις πρὸς ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἐργασίαν δυνάμει ἐπιστημονικῆς μορφώσεως.

Συνίσταται δὲ ἡ ἐπιστημονικὴ παιδείαις τοῦτο μὲν ἐκ θετικῶν γνώσεων, τοῦτο δὲ ἐκ καθωρισμένου τρόπου τῆς παιδεύσεως τοῦ πνεύματος. Οἰκοθεν δὲ ἐννοεῖται ὅτι μετὰδοσις θετικῶν γνώσεων καὶ παιδείαις τοῦ πνεύματος δὲν δύναται νὰ χωρίζονται. Ἄλλ' αἱ θετικαὶ γνώσεις ἀνάγκη νὰ ἐκλέγωνται οὕτως καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ μεταδίδονται, ὥστε ἐν τῇ προσκτῆσει τούτων νὰ παιδεύηται τὸ πνεῦμα καὶ νὰ μορφῶται ἐπιστημονικῶς.

Ἄν δὲ αἱ θετικαὶ γνώσεις πλὴν τῆς μορφωτικῆς αὐτῶν δυνάμειως τυγχάνωσι καὶ πρακτικῶς χρήσιμοι, βεβαίως τὸ τοιοῦτο ἀπαιτῶμεθα ἀσμένως. Μόνον δέον νὰ προσέχη τις, ὅπως μὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλανηθῇ. Διότι πᾶσαι αἱ θετικαὶ γνώσεις, αἵτινες ἐν τῷ βίῳ δὲν ἀσκῶνται ἢ δὲν ἀνεσθῶνται, μεταπίπτουσιν ἀμετακλήτως εἰς λήθην, εἴτε περὶ λατινικῶν καὶ ἑλληνικῶν πρόκειται ἐνταῦθα εἴτε περὶ τῶν φυσικῶν καὶ τῆς ἱστορίας. Ὅ,τι δὲ μέλλει νὰ μένη, καὶ μένει δι' ἀγαθῆς μεθοδου καὶ ὅταν εἶνε προσήκον τὸ μέτρον τοῦ ὕλεκου, τοῦτο εἶνε τὸ ὑπόλοιπον τὸ ὑπολειπόμενον ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς μαθήσεως καὶ τοῦτο εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἐπιστημονικὴ μόρφωσις.

Ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς δέον νὰ κρίνωνται καὶ τὸ πρόγραμμα καὶ ἡ μέθοδος τοῦ γυμνασίου. Ἐγὼ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν μέρει ἀνέπτυξα ἤδη ἐν τῇ ἐμῇ πραγματείᾳ τῆς «ἱστορίας τῶν ἐπιτημονικῶν ἐργασιῶν τοῦ καθηγητοῦ τοῦ γυμνασίου» (ἐν Βιέννῃ τῷ 1903), καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ προκειμένῳ δύναμαι νὰ

περιορισθῶ εἰς ἔξαρσιν μόνον τῶν σπουδαιότατων σημείων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἡμετέρων γυμνασίων ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ 1849, εὖ οἱ δημιουργοὶ **Εκнер** καὶ **Bonitz** παντελῶς ἀπέστησαν τοῦ τότε ἐν Γερμανίᾳ κρατούντος νέου ἀνθρωπισμοῦ, ὅστις ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐθεράπειε πάνυ μονομερῶς τὴν κλασσικὴν παιδείαν.

Οἱ πολὺ ἐμβριθεῖς καὶ δευδερκεῖς ἄδρες ἐγνώσαν ἤδη τότε τὴν σπουδαιότητα καὶ μορφωτικὴν δύναμιν τῶν μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν ἐπιστημῶν καὶ ὤρισαν αὐτοῖς εὐρὺν χῶρον ἐν τῷ τότε ἀναδιοργανουμένῳ γυμνασίῳ. Ἐἶνε λοιπὸν παντελῶς ἡμαρτημένον τὸ νομίζειν ὅτι τὸ Αὐστριακὸν γυμνάσιον ἐρείδεται πρὸ παντὸς ἐπὶ τῆς κλασσικῆς παιδείας.

Κατὰ τὴν ἐμὴν μάλιστα πείραν, αἱ δύο ὑπέρταται τάξεις παρέχουσι τοῖς μαθηταῖς τὰ μαθηματικὰ καὶ φυσικὰ ὡς τὰ σπουδαιότατα μαθήματα. Ὅστις τὸ Αὐστριακὸν γυμνάσιον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς φιλολογικῆς παιδείας μετὰ τῆς ἀπὸ τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν, ὃν συνδυασμὸν ἐπιδιώκει καὶ τὸ πρακτικὸν σχολεῖον. Διότι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιμελοῦς θεραπείας δύο νέων γλωσσῶν, ἀπειμακρύνθη ἀπὸ τῆς μονομεροῦς φροντίδος ὑπὲρ τῆς ἀπὸ τῶν τεχνικῶν καὶ φυσικῶν μαθημάτων παιδείας, καὶ ἐπιθυμεῖ κατ' ἀρχὴν ἐκείνης τῆς παιδείας νὰ τύχη, ἣν εἶχον ἐν τῇ διανοίᾳ οἱ δημιουργοὶ τοῦ νέου Αὐστριακοῦ γυμνασίου.

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Ὁ συνδυασμὸς ὁμῶς τῆς φιλολογικῆς παιδείας μετὰ τῆς τῶν μαθηματικῶν καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν εἶνε ἐκείνος, ὅστις δύναται νὰ ἐπιτύχη τοῦ ὑπ' ἡμῶν διατυπωθέντος σκοποῦ, τούτεστι τοῦ ποιεῖν τινα ἰκαίον διὰ τῆς παροχῆς ἐπιστημονικῆς παιδείας νὰ ἐργάζεται ἀνεξάρτητον πνευματικὴν ἔργασίαν.

Ἡ φιλολογικὴ παιδεία ἀγεί τὸν νέον εἰς τὰ πνευματικὰ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἔργαστήρια καὶ δεικνύει αὐτῷ πῶς σχηματίζονται αἱ διανοήσεις. Ἐν ταύτῃ δύναται ὁ παιδευόμενος, ὑπὸ ξένων γλωσσῶν χειραγωγούμενος, νὰ ἔλθῃ κατὰ μικρὸν ἐπὶ τοῦτο, ἵνα δηλαδὴ ἀπεχωρήσῃ τὸ νόημα ἀπὸ τοῦ γλωσσικοῦ πλούτου καὶ οἴσῃ ἐν τῇ γυμνότητι αὐτοῦ καταλάβῃ αὐτό. Ἐνταῦθα μαθαίνει νὰ παρατηρῇ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μητρικὴν γλῶσσαν μετὰ βαθείας συναισθήσεως, νὰ νοσῇ τὴν κατασκευὴν καὶ συνάρμοσιν αὐτῆς, καὶ ὁρθῶς νὰ μεταχειρίζεται αὐτήν. «Ὅ μὴ ξένη γλῶσσαν γινώσκων, οὐτος γινώσκει οὐδὲν ἐκ τῆς ἰδίας» εἶπεν ἤδη ὁ Goethe.

(Ἀκολουθεῖ).

(Μετάφρασις.) **Χριστοφόρος Ν. Δρακοντίδης.**

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

ΠΥΘΙΩΝΟΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Μᾶς ὑπέβαλαν πικρὰ παράπονα ἐπιβάται ἐκ Μόρφου, τῶν ὁποίων δυνάμει νὰ ἐώσωμεν τὰ ἐνέματα, ὅτι εἰς τὸ τρεῖνον τῆς Τρίτης εἰ ἐπιβάται ἤλθον καθήμενοι ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου διότι δὲν εἶχον βεγόνια.

Ἐπὶ τὴν δευτέραν ἰσχυρῶς, τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ εὐχάριστον, διότι ὁ οἰδηρόδρομος ἔχει ἐπιβάτας καὶ εἰσπράξεις. Ἐλπίζομεν δὲ νὰ ἐπαληθεύσῃ ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐγράψαμεν πρὸ τίνος, ὅτι ὁ Διευθυντὴς ἔλαβε τὴν πρόνοιαν νὰ παραγγείλῃ βεγόνια, τὰ ὁποῖα περιμένονται τὸν Ἀπρίλιον.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ὑπὸ αἰρετῶν μελῶν ἐ- χαρακτηρίσθη ὡς περιττὴ ἡ θέσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σιδηροδρόμου, χάριν οἰκονομίας.

Τουναντίον ἡμεῖς φρονοῦμεν ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ Διευθυντὴς, ἰκνωτάτος δειχθεὶς εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πρώτου φορᾶν ἐν Κύπρῳ κατασκευαζομένου ἔργου, εἶνε ἀναγκαιότατος ἀφοῦ πρόκειται νὰ γίνωσιν ἐπεκτάσεις.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοιούτων ἔργων εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν Διευθυντὰς καλοῦς καὶ ἐμπείρους διὰ νὰ μὴ θρηνηώμεν κατόπιν σύγχυσιν γενικὴν.

Ἐπίσης φρονοῦμεν ὅτι καὶ τὸ κατώτερον προσωπικὸν εἶναι εἶνε πολὺ, εἶνε ὁμῶς ἀναγκαῖον διὰ νὰ καταρτισθῇ διὰ τὰς ἐπεκτάσεις, ἢ διὰ νὰ ἐκλεγῶσιν ἐξ αὐτοῦ οἱ ἰκανοί. Πρὸς τοῦτο δλοῖ ἐ- ἰρίζονται ὑπὸ δοκιμασίαν.

ΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἄ Τί νὰ πῆ κανεὶς διὰ τὰς ἀπόκρως τῆς Λευκωσίας. Ὁ περισσότερος κόσμος ἐγλέντησε γερὰ, καὶ τὰ τραγοῦδια ἤρουντο εἰς τὸ πρῶν. Ματακράδαις ἐπίσης πολλοί, ἀνάλατοι ἀλλὰ εὐθυμοί. Ἐ- γίνε καὶ ἀπόπειρα ματαρατῶν, σατυρῶν εἰς τύπων, καὶ γαϊδουροκα- βαλλαρίας. Τὸ γενικὸν σχεδὸν μεθῦσι ἐξηκολούθησε τὴν Καθαρὰν Δευτέραν εἰς τοὺς κόμπους, παρ' ὅλην τὴν δυσμένειαν τοῦ θερ- μομέτρου.

Ἡ Λευκωσία τὸν παλαιότερον καιρὸν διακρίνετο διὰ τὰς ἑορ- τὰς αὐτὰς, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς σατύρας σῶζεται πολὺ ἀκόμη. Μία καλὴ ὁδηγία θὰ συνετέλει εἰς καλυτέρας τοιαύτας ἑορτὰς καὶ εἰς κινήσιν, ἥτις θὰ ὠφέλει τὴν πόλιν.

ΝΕΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ

Ὁ κ. Εὐθύβουλος Κωνσταντινίδης ὁ γνωστὸς μεγαλο- καταστηματάρχης τῆς Λευκωσίας, τοῦ ὀπίου κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπινοητικὴν καὶ προοδευτικὴν κάμνει νέον Μπαρ. Ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ ἐλπίζει ὅτι ἡ παλαιὰ πελατεια τοῦ θὰ τὸν ἐνθυμθῆ- τακτικώτερα. Προκαταί ἄλλως τε καὶ κατὰ ποτῶν πρώτης τάξεως, περιποιήσεως εὐθυβουλείου, καὶ μεζίδων γενναϊκῶρων.

Τὸ ἀπραιτήτου αὐτοῦ κέντρον, τὸ μόνον τοῦ εἶδους τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ, εἶνε ὀπισθεν τοῦ καταστήματος, καὶ περιμένει τοὺς ἐκ- κλεκτοὺς τοῦ πελάτας.

ΑΝΑΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ

Ὁ κ. Σῶζος ὑπέβαλεν εἰς τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον ἀναφο- ρὰν πολλῶν κατοίκων τῆς Λευκωσίας καὶ τῶν πέριξ περὶ τροποπ- τοῦ περὶ φρειάτων νόμου τοῦ 1896. Ἐπίσης ἀναφορὰν τῶν γυφο- ποισίων Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ αἰτουμένων ἐλάττωσιν τοῦ ἐξαγω- γικοῦ ἔασμου τῶν 15 c/s.

Ὁ κ. Θεοδότου ὑπέβαλεν ἀναφορὰν Καραβᾶ καὶ Λαπήθου αἰ- τουμένων ἔδρυσιν Κωμωδικείου καὶ Κτηματολογίου ἐν Λαπήθῳ καὶ συμπλήρωσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς δεῦρ Λαπήθου—Καραβᾶ— Λευκωσία διὰ Γουαρδίας. Ἐπίσης ἀναφορὰν δὲν ἄ χωρίων τῆς Πιτσιλιᾶς αἰτουμένων ἀγροτικὸν ἰατρὸν μὲ ἔδραν τὸ Παλαιχώρι καὶ οὐχὶ τὸν Ἀγρόν νὰ σταλῇ εἰς Παλαιχώρι ὑπάλληλος τοῦ Κτηματολογίου πρὸς τακτοποίησιν τῶν φεσῶν καὶ νὰ τιεῖ δοθῇ ἄ- ἔτια νερῆς εἰς τὰ παρακείμενα δάση.

Ὁ κ. Ἀραούζος ὑπέβαλεν ἀναφορὰν τῆς πόλεως Λεμεσοῦ κατὰ τοῦ συστήματος τῆς σχολικῆς φορολογίας. Ἐπίσης ἀναφορὰν τοῦ κ. Φυλάξου αἰτουμένου τὴν δευτέραν τῆς Κυβ. πρὸς προμήθειαν ποσίου ὕδατος, καθόσον τὶ γῶν ἔχει μικρὰ τροφο- δοῖς. Ἐπίσης ἀναφορὰ τοῦ χωρίου Ἄρα α:α αἰτουνοτος γέφυραν.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἄδριον Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὴν 10ην ὥραν π. μ. ἐπὶ τῇ ἱερείῳ ἑορτῇ τοῦ Θρησκευτικοῦ Συλλόγου Ὁρ- θοδοξίας ψαλλήσεται, χοροστατοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μη- τροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυρίλλου, δοξολογία ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σάββα, μετὰ τὴν ὁποῖαν ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Συλλόγου ἀπαγγελθήσεται ὁ πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ ἱερο- λογιωτάτου Ἱεροκήρυκος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Φιλαρέτου, παρακαλεῖται δὲ τὸ Σιναστὸν κοινὸν τῆς Λευκωσίας νὰ τιμή- σῃ τὴν σεμνὴν ταύτην τελετὴν.

Λευκωσία, 10 Μαρτίου, 1907.

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

Εἰκονογραφημένα δελτάρια ? Illustrated Post-Cards.

Σ Ο ε ἰ δ ὼ ν.

Τοποθεσίαι τῆς Κύπρου.— Μνημεῖα ἀρχαία.— Προσωπο- γραφίαι.— Νέα κτίρια.

Εἰς τὸ Κατάστημα τοῦ Καλλιτέχνου Φωτογράφου
Θ. Ν. ΤΟΥΦΕΣΗ, ἐν Λευκωσίᾳ.

Μετὰ τὸν νέον ταχυδρομικὸν κανονισμὸν εἶνε τὸ εὐθηνότερον μέσον ἀλληλογραφίας.

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἀκο- λούθως :

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, εἰρησία 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς Διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ 8. Ἀγγελίαι εἰς μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἢ γραμμῆ. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέρως συμφωνίαι : Ἐκ- ετη εἰρησία συνδρομὴ περιλαμβάνει 52 ἀριθμοὺς.

Διευθυντὴς καὶ ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

21,500 ΛΙΡΑΣ

Ο Λιμὴν τῆς Λάρνακος.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ 1907—8 ἀναγράφεται πιστώσις 7,000 λιρῶν διὰ τὰς λιμενικὰς βελτιώσεις Λάρνακος, ὧν ἡ δαπάνη ὑπελογίσθη ὡς γωττὸν οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν £21,500.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως ὁμοῦ κατὰ τὴν συνεδρίαν τοῦ Νομοθετικοῦ τῆς Τρίτης ἔφερε ψήφισμα, ὅπερ καὶ ἐψηφίσθη, δι' οὗ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν εἰς παρατετὴ ἀνάγκη νὰ δαπανήσῃ κατὰ τὸ ἐρχόμενον οἶκον. ἔτος καὶ πλέον τῶν 7,000. Ἀνέπτυξε δὲ ὡς ἑξῆς ἀκριβῶς τὸ σχέδιον τοῦ ἔργου:

ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παραστήσω ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν παρατηρήθη ὡς ἀναγκαῖα ἡ βελτίωσις τοῦ λιμένος Λάρνακος, καὶ τὸ ἔργον ἦτο πάντοτε ὑπὸ τὴν σκέψιν τῆς Κυβ. καίτοι δὲν ὑπῆρχε χρῆμα.

» Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Κυβ. εὗχε πολυτίμου συμβουλῆς τοῦ Δ. τῶν δημ. ἔργων κ. Νίκολς, καὶ αἱ ἐκθέσεις αὐτοῦ ὑποβλήθησαν πρὸς ἐξέτασιν εἰς εἰδικὰ καταστήματα, εὐρέθησαν ὅτι περιέχον πολυτίμους ὁδηγίας διὰ τὰ τεχνικὰ ἔργα τῶν σκοποῦμένων βελτιώσεων.

» Τὰ λιμενικὰ εἶνε δυσκολώτατα ἔργα, καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ὑδρογραφικῆς γνώσεως τοῦ λιμένος καὶ ἐξ ἀκριβοῦς ἐπιτελέσεως τῶν διαφορῶν λεπτομερειῶν. Καὶ τὸ ἐν τοιαύτοις ἔργοις ὑπολαμβάνον χειριστὸν εἶνε ὅτι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν, ἀφανὲς τι ρεῦμα ἐν τῷ βάθει καταστρέφει τὸ ὄλον. Τούτου ἕνεκα ἡ Κυβ. εἶθε ὥρῃσεν ἐπάναγκες νὰ προβῇ μόνον ἀπὸ λάβῃ τὴν ὑψίστην τεχνικὴν συμβουλὴν, ἣν ἠδύνατο νὰ περιηθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ὁ οἶκος τῶν κ. κ. Coode, Son and Matthews εἶνε ἴσως ὁ διασημότερος τῶν λιμενοκατασκευαστῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

» Ἡ Κυβ. ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας τῆς ἐπισκέψεως εἰς Κύπρον χάριν ἄλλων ἔργων τοῦ συνταίρου τῶν κ. Οὐίλσον, ἵνα συμβουλευθῇ αὐτόν. Ὁ κ. Οὐίλσον κατήλθεν ἐνταῦθα τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον καὶ συνεβουλευθῆ πάντα, ὅστις ἠδύνατο νὰ γνωρῶσιν τι περὶ τοῦ λιμένος Λάρνακος, ἦτοι τὸν κ. Νίκολς, τὸν τελώνην κ. Ἀνσελ, ἔχοντα μακρὰν πείραν τοῦ λιμένος καὶ τῶν ἀποβιβάσεων, τοὺς ἐγκρίτους πολίτας τῆς Λάρνακος καὶ τὰ μέλη τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς.

Τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ σχεδίου.

» Λυποῦμαι μὴ δυνάμενος νὰ φέρω τῶρα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τὸ σχέδιον τῶν ἔργων, καθόσον θὰ τελειώσῃ μετὰ τὴν ψήφισιν τῆς πιστώσεως, ἀλλὰ θὰ δυνήθω νὰ ἐξηγήσω τὰ καθέκαστα:

» Ἡ σημερινὴ ἀποβάθρα ἐγένετο τὸ 1882, ἔχει μῆκος 450 ποδῶν, καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν τῆς τὸ βάθος τοῦ ὕδατος εἶνε 5—6 ποδῶν, μακρότερον δὲ 1500 πόδας τὸ βάθος δὲν εἶνε ἀνω τῶν 16 ποδῶν. Μία τῶν σημερινῶν δυσκολιῶν εἶνε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπαρκὴς χώρος ἐκατέρωθεν τῆς ἀποβάθρας πρὸς ἀποβιβάσιν. Δευτέρα δυσκολία εἶνε ὅτι ἐν χειμῶνι γίνεται ἀδύνατος εἰς τὰς φορτηγίδας ἢ πρὸς τὴν ἀποβάθραν προσπέλασις.

» Ἐκεῖνο ὅπερ προτείνεται πρὸς ὑπερρίκησιν τούτων εἶνε νὰ μεγεθυθῇ ἡ ἀποβάθρα κατὰ 450 πόδας, ἦτοι νὰ γίνῃ διπλασία τὸ μῆκος, ὡσαύτως δὲ ἡ κατασκευὴ στερεοῦ βραχίονος μῆκους 250 ποδῶν, ἵνα προστατεύῃ τὴν κεφαλὴν τῆς. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη θέλει φέρει τὴν κεφαλὴν τῆς ἀποβάθρας εἰς βάθος 8 ποδῶν, ἦτοι δύο πλέον τοῦ σημερινοῦ. Τοῦτο θέλει φέρει τὴν ἀποβάθραν πέραν τῶν σ κ α σ μ α τ ω ν.

» Ἐγένετο ἐξέτασις τῆς σημερινῆς ἀποβάθρας καὶ εὐρέθη ἐν καλῇ καταστάσει, ἀρκούντως στερεὰ διὰ τὴν ἐργασίαν, καίτοι ἦτο ἐλαφρᾶς κατασκευῆς καὶ ἡλικίας 25 ἐτῶν. Ἄλλ' ἡ ἐπέκτασις θὰ εἶνε ἰσχυροτέρα κατασκευῆς, ἵνα ἀντέχει εἰς τὸ ἰσχυρότερον ρεῦμα, ὅπερ εὐρίσκειται βεβύτερα. Θὰ κα-

τασκευασθῇ ἐπὶ τοῦ νέου μέρους τροχιόδρομος καὶ θὰ τεθῇ γερανὸς 20 τόνων.

Λιμενοδραχίων.

» Ὁ βραχίων οὗτος θὰ ἐκτείνεται 150 πόδας πρὸς τὸ βέριον μέρος, ἵνα προστατεύῃ τὰς φορτηγίδας τὰς διευθυνομένας πρὸς τὸ βέριον ἄκρον τῆς ἀποβάθρας, καὶ 50 πόδας πρὸς νότον, ἵνα ἀσφαλίσῃ τοὺς ἐπιβάτας. Ἄλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς διαστάσεις καὶ τὸ μέγεθος, τὸ πρᾶγμα ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ρευμάτων τῆς θαλάσσης. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε ἀσφάλεια διὰ τὰς φορτηγίδας καὶ σχετικῶς ὁμαλότερον ὕδωρ διὰ τοὺς ἐπιβάτας.

» Ἴνα δὲ μὴ ὑπάρξωσι μετὰ ταῦτα παράπονα, θὰ ἐξηγήσω καὶ τί ὁ λιμενοδραχίων δὲν θὰ ἐπιτελῇ. Ἐνοήθη καλῶς ὑφ' ὄλων τῶν ἐγκρίτων κατοίκων Λάρνακος, εἰς τινες ὁμίλησαν μετὰ τοῦ κ. Οὐίλσον, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀσφάλεια δι' ἑλκὸς τὰς φορτηγίδας ταυτεχρόνως ἐργαζόμενας. Ἐν καιρῷ τρυκυμίας αἱ μὴ ἐργαζόμεναι, ἀνάγκη νὰ εἶνε ἀραγμέναι εἰς τὴν ξηρὰν, ὡς τῶρα. Τὴν συμβουλὴν ταύτην τοῦ ἐξέχου μηχανικοῦ δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν φορτηγίδων δωρεῖαν (ἰλαρότης). Τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἐλκύσεως τῶν φορτηγίδων διὰ σχοινίων ἐν τρυκυμίᾳ δύναται νὰ μετριάσθῃ διὰ καλύτερων μέσων ἐλκύσεως. Ταῦτα πάντα ἐξηγοῦσι τὴν δαπάνην τῶν 21,500 λιρῶν ἐν ἣ περιλαμβάνονται καὶ τὰ βεβηθητικά, ἦτοι κλίμακες κλπ.»

ΑΡΧΙΛΟΓΙΣΤΗΣ. Ἡμῖν παρὼν εἰς τὴν συνέντευξιν τοῦ κ. Οὐίλσον μετὰ τῶν πολιτῶν καὶ αἰσθάνομαι πολλὴν εὐχαρίστησιν ὑποστηρίζων τὸ ψήφισμα.

ΚΙΤΙΟΥ. Εὐχαριστεῖται καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ ψηφισθῇ τοῦτο. Εἶνε τὸ ἀναγκαιότερον τῶν ἔργων μετὰ τὸ ἐν Ἀμμοχώστῳ. Κατὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ἀρχιγραμματεῦς, δὲν φαίνεται μέγα τι, ἀλλὰ πάντοτε προτιμότερον κάτι παρά τίποτε. Εὐχαρίστως δεχόμεθα καὶ τὴν δωρεῖαν συμβουλὴν! Σύνιστᾷ μηχανημα διὰ τὴν ἐλκυσιν τῶν φορτηγίδων.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ἐπαύριον ὁ Ἀρχιγραμματεὺς κατέθηκε τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἀρμοστήν τῆς Ἐθνικῆς Λέσχης Λάρνακος εὐχαριστούσης διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ποσοῦ ὑπὲρ τοῦ λιμένος.

Ἡ Ἀρχαία Λαπήθος

Ἐκ Καραβά καὶ Λαπήθου ἦλθεν εἰς Λευκωσίαν ἐπιτροπεία διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐλευθέρως χρήσεως οἰκοδομησίων λίθων ἐκ τῆς τοποθεσίας Λαμπούσης ἢ Καταλυμάτων, ἦτις κηρυχθεῖσα ὡς ἀρχαιολογικὸς τόπος ἦτο πλέον ἀπροσπέλαστος.

Καὶ ἀναφορὰν ὑπέβαλον διὰ τοῦ κ. Θεοδότου εἰς τὸ Νομοθετικόν, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ 600 καὶ πλέον, ἐν ἣ ἀναφέρουσι τὸ ἀνάκαθεν δικαίωμα νὰ λαμβάνουσι λίθους ἐκεῖθεν. Σεβόμενοι ὁμοῦ τὸν ἀρχαιολογικὸν τόπον δέχονται νὰ λαμβάνωσι τοιοῦτους ἐκ τῆς ἐπιφανείας, χωρὶς νὰ σκάπτωσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν δὲ ἀντιπροσώπου τοῦ Μουσείου.

Πληροποροῦμεθα ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Μουσείου θὰ παράσχη τὴν ἀδειαν ταύτην, ὡς παρεχώρησε καὶ ἀδειαν νομῆς ἐκεῖ.

Πρότασις δι' ἀνασκαφάς.

Πρὸς τὸν Γεν. Ἐφορὸν τῶν Ἀρχαιοτήτων ἔγραψεν ἐκ Γερμανίας ὁ γνωστὸς ἐνταῦθα ἀρχαιολόγος κ. Ρίχτερ, ἐρωτῶν ἂν τῷ δίδεται ἀδεία ἀνασκαφῶν ἐν Λαμπούτῃ. Ἴσως τῶρα κινήθῃ ἡ ἀμίλλα καὶ ἄλλων ξένων ἀρχαιολογικῶν σωματείων δι' ἀνασκαφάς ἐν Κύπρῳ.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Διὰ νόμου ψηφισθέντος προπέρυσιν εἶχε δοθῆ ἀδεία εἰς τὸν Σέρ. Ἰωσήφ Χάτσινσον, πρῶτον Ἀρχιδικαστὴν, καὶ τὸν κ. Στάνλεϋ Φίσερ, δικαστὴν, νὰ συναρμολογήσωσι τοὺς ἐν ἰσχύει νόμους τῆς Νήσου.

Τὸ ἔργον συνεπληρώθη, πάντες δὲ οἱ ἐν ἰσχύει σήμερον νόμοι καὶ ἐπιταγαὶ ἀπὸ τοῦ 1878—1906 ἐξεδόθησαν εἰς ἓνα τόμον ἐξ 698 σελίδων, σχήματος 8ου, ἐκτυπωθέντα καὶ δεθέντα εἰς Ἀγγλίαν.

Τὰ σώματα ἀφίκοντο ἤδη καὶ τὴν Τρίτην διανεμήθη ἀνά ἐν εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου.

Η ΒΟΥΛΗ

Συζητήσεις επί του Προϋπολογισμού.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 20/5 Μαρτίου.

Αίφουλακία. (£5,601.)

Ο Σιεφκέρ βής παρακαλεί όπως η θρησκευτική και τεχνική διδασκαλία παρέχεται εις τούς φυλακισμένους καθημερινώς.

Ο Μιχμέτ έφ. παρατηρεί ότι διά τὰ θρησκευτικά καθήκοντα τών μουσουλμάνων είνε ανάγκη καθαριότητος, άλλ' οι «πεφυλακισμένοι» παραπονούνται ότι μόνον «νυκτερινόν άγχιτο» τοις δίδεται, όπερ διά κάθε άλλον σκοπόν χρησιμεύει όχι όμως διά προτευχήν, ένφ πρότερον τοις έδιδετο και εκουκουμάρα τις. Παρακαλεί όπως εις τούς υπό άστυνομικήν έπιτήρησιν άπολυμένους έπ.τραπή να παρουσιάζονται κατά μήνα εις τήν πλησιεστέρην άστυνομίαν.

Ο κ. Χατζηγιάννου δέν δύναται να άρνηθῃ ότι γενικώς η κατάσταση τών φυλακών είνε καλή, άλλά συνιστά μεγαλυτέραν μέριμναν διά τὸ μέλλον τών άποφυλακισμένων.

Ίατρικόν Τμήμα (£8,687.)

Ο Μ. Κιτίου παρατηρεί μετ' εύχαρηστήσεως τήν αύξησην 310 λιρών διά τούς άγροτικούς Ιατρούς και τὰ φάρμακα, άλλά τὸ ποσόν είνε ελίγιστον. Οι άγροτικοί Ιατροί δέν εξέρχονται εις περιόδιαν μετὰ φαρμάκων, καλόν δέ είνε να όρισθῃ τίνες κάτοικοι δέον να λαμβάνωσιν Ιατρικήν βοήθειαν δωρεάν και τίνες όχι. Έπικαλείται όχι μόνον τήν δικαιοσύνην άλλά και τήν εύσπλαγχίαν τῆς Κυβ. πρὸς αύξησην τών δαπανών τών δυστυχών λιπρών, και συνιστά εις τόν Αρχιδασονόμον να τοις παρέχη δωρεάν τήν ξυλείαν εκ τού δάσους των.

Ο δρ. ΘΕΟΔΩΤΟΥ όμιλει επί τών μολυσματικῶν και μισματικῶν νοσημάτων. Περὶ φυματιώσεως εν πρώτοις, ητις δικαίως καλείται η μάστιγῃ τῆς ανθρωπότητος, πανταχού υπάρχουσα. Τὸ 1/7 μέχρι τού 1/13 τών θανάτων όφείλονται εις αύτήν. Έκ τών μεγάλων τούτων καταστροφῶν η συνειδησίς τών πεπολιτισμένων κρατῶν εξηγέρθη υπέρ λήψεως μέτρων.

Έν Αγγλία από 50 τῶν υπάρχουσιν ειδικά νοσοκομεία και παραθαλάσσια ύγιαστήρια. Χάρη εις ταύτα, τήν αύστηράν άπομόνωσιν, τήν συστηματικήν άπολύμανσιν και τήν άξιόπαινον μέριμναν τῆς Κυβ. οι θάνατοι εκει ήλαττώθησαν περισσότερο η άλλου. Έν Αγγλία και Ουαλλία οι θάνατοι κατά τὸ 1870 ήταν 2,410, και τὰ δέ τὸ 1896 ήταν μόνον 1307. Έν Γερμανία οι εκ φθίσεως θάνατοι ανήρχοντο εις 14 ο/ο, μετὰ δέ τήν σύστασιν φθισιατρείου εις 4 η 5 ο/ο

Είνε ανάγκη εισαγωγῆς μαθήματος ύγιεινῆς εις τὰ δημ. σχολεία, ίνα ο λαός μάθῃ εκ νεαρῆς ηλικίας τούς κινδύνους τῆς ύγιείας του και τὰ μέσα δι' ὧν να τούς άποφεύγῃ. Ούδέν τοιοῦτον μέτρον εφαρμόζεται άφ' ης ο τόπος διατελεί υπό πεπολιτισμένην Κυβ., όχι δι' έλλειψιν ζήλου τού Αρχιάτρου άλλά διότι η Κυβ. δέν άπεφάτισε να αναλάβῃ τήν δαπάνην.

Ένεκα έλλείψεως επισήμων στατιστικῶν εξάγω εκ τῆς πείρας μου και εκ τών σημειώσεων τῆς Φιλανθρωπικῆς Έταιρείας, ότι εις 1 1/2 έτος εν Λευκωσία απέθανον εκ τῆς φθίσεως 36 εκ τῆς τάξεως τών άπερων, και λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η νόσος μαστίζει και τὰς άνω τάξεις, οι θάνατοι κατά πιθανόν υπολογισμὸν, ανέρχονται εις 40—45, ητοι επί πληθυσμοῦ 100,000 εις 200 περίπου κατ' έτος. Έλλείπει μέτρων ο τόπος ύπέστη επί τῆς άγγλοκρατίας άπώλειαν άδικον χιλιάδων τινῶν κατοίκων.

Έκ τών έλωδῶν πυρετῶν, οτινες θεωροῦνται ως άσημαντον νόσημα, έχομεν ελίγωτέρους μὲν θανάτους κατ' έτος άλλά πολὺ περισσότερους νοσοῦντας. Ένεκα μή συμπληρώσεως τών ιδιῶν μας στατιστικῶν θα καταφύγωμεν εις τὰς τών άλλων χωρῶν. Κατά τὰς Ιταλικὰς, ατινες προσήγγισαν τὸ τέλειον, επί 32,000,000 κατοίκων θνήσκουσιν εξ έλωδῶν πυρετῶν 15,000 και νοσοῦσι 2,000,000 κατ' έτος. Κατά τὰς έλληνικὰς στατιστικὰς θνήσκουσι κατ' έτος 68 επί 100,000. Έν Ιταλία θνήσκουσι 46 επί 100,000. Όστε επί 230,000 θα έχωμεν 150—160 θανάτους εκ τού νοσήματος τούτου και 20,000 νοσοῦντας (καθέσον 1 θάνατος επί 153 3/10 νοσοῦντων). Υπολογισωμεν τὰς ζημίας εκ τῆς νοσηλείας, τὰς ήμεραργίας, τὰς άκαλλιεργήτους εκτάσεις,

τήν επίδρασιν επί τού Δ. Ταμείου και θα ίδωμεν ότι τὸ ποσόν πρὸς καταπολέμησιν τού νοσήματος, θα ήτο κατώτερον τού χανομένου σήμεραν.

Η έλλαδική κυβέρνησις εν ταις έλλαδικαις Ινδίαις παρέχει δωρεάν τήν κινίνην. Η κινίνη είνε όχι μόνον τὸ ειδικόν φάρμακον, άλλά και άπολυμαντικόν τών νοσογόνων έστιῶν, τών παθόντων ανθρωπίνων σωματων. Τὸ μικρόβιον τού νοσήματος, οὔτε εις τόν έρα εύρίσκεται, οὔτε εις τὸ ύδωρ, οὔτε εις τὸ έδαφος, άλλ' εις τὸ ανθρωπίνον σῶμα· οι δέ άνωφελεῖς κώνωπες ως έμβολιασται μεταδίδουσι τὸ νόσημα εις τόν ύγιᾶ. Οι κώνωπες οὔτοι κατά τούς πέντε ψυχροὺς μήνας κατατρέφονται και ελίγιστοι διασώζονται εις τὰ χαμηλότερα και άκαθαρότερα μέρη ως εις τούς σταβλους. Οι νοσοῦντες ανθρωπίνοι οργανισμοί είνε πηγαί μολύνσεως καθ' όλον τὸ έτος. Έάν ληφθῇ πρόνοια όπως κατά τούς χειμερινούς μήνας αύστηρότερον θεραπευθῶσιν οι πάσχοντες τότε κατά τὸ θέρος οι κώνωπες θα έχον ελίγωτέρας πηγὰς μεταδόσεως. Οι νοσοῦντες δέ θα ήτο καλόν ν' άπιμονοῦντο με κουνουπιέραν.

Η Ιταλία διά νόμων ήσπίλιν εν αυτῇ προμήθειαν άρίστης ποιότητος κινίνης διά να τήν διδῃ εύθυνοτάτην εις τούς πάσχοντας.

—Οι έπιλόχοι πυρετοί όφείλονται εις τήν έλλειψιν καθαριότητος και έπαρκούς αντισηψίας. Κατά τὰς πληροφορίας μου, εις Π. και Κ. Ζώδιαν, Πέτραν, Ακάκι, Μίνοικον και Κυρᾶν εν τῶ 6 μηνῶν απέθανον 18 γυναίκες, ένφ εν Λευκωσία επί έτη ήδη άνωθι να έγένοντο θάνατοι εξ έπιλόχου πυρετοῦ. Είνε φοβερὰ η άπώλεια, ην υφίσταται ο πληθυσμὸς κατά τήν άκμαιοτέραν ηλικίαν. Πρὸς περιορισμὸν τού κακοῦ επί τού πρῶην Αρμοστοῦ έγένετο σκέψις να ιδρυθῇ μαιευτήριον πρὸς εξάσκησιν μαιῶν εις τήν εφαρμογήν άπολυμαντικῶν, έγένετο δέ και αγορά μαιευτικῶν εργαλείων, και άπορώ διατί τὸ έξυμα τοῦτο δέν έγινε εν. (Συνιστά αύξησην μισθοῦ φαρμακοποιῶν, και έρωτᾶ αν ε μισθός τού νέου έλληνο: έπαρχ. Ιατροῦ Βρωσιῶν είνε κατώτερος εκείνου εν έλλάμβανεν ο προκάτοχος ξένος, ο δέ Αρχίατρος άπαντὰ ότι εύδαιμία έλάττωσις έγένετο και ο ήδη έπαρχιακὸς προϋδισάθη εν τῶ λαβῆ τῶν μισθῶν 120 αντί 100).

Ο κ. Αραούζος έρωτᾶ αν η αύξησις 20 λιρών εις τὸ κοινὸν 7 έπαρχ. Ιατρῶν έδόθη εις τόν κ. Μαλλιῶτην. Χωρὶς να ζητήσῃ έλάττωσιν τού μισθοῦ τών άγγλων έπαρχιακῶν, ζητεῖ αύξησην διά τούς έλληνας, έχοντας επίσης δίπλωμα Πανεπιστημίου α' τάξεως. Έλπίζει εις βαθμηδόν αύξησην τού αριθμοῦ τών άγροτικῶν Ιατρῶν και συνιστά να διορισθῇ τοιοῦτος εις Ανώγειαν. Τὸ νοσοκομείον Λευκωσίας έχει δαπάνας 900λ. ένφ τὰ τών έπαρχιῶν 300. Ζητεῖ περισσότεραν αύστηρότητα εις τήν τήρησιν ύγιεινῶν όρων ιδίως εις τὰ χωρία· εις τὰς Πλάτρας οὔτας, όπου διαθερίζουν 100 οκνεγένειαι, τὸ παρελθόν θέρος ανεφάνη διφθερίτις και οι Ιδιῶται ήναγκάσθησαν να κάμουν έράνους δι' άπολυμαντικά μέσα. Τὸ φρενοκομείον μένει εις τήν αύτήν έλλειπὴν κατάστασην, κατά τήν εκθέσιν τού Αρμοστοῦ. Ζητεῖ λεπτομερείας περὶ τών λιπρών.

Ο κ. Κυριακίδης παρατηρεῖ ότι πρώτην φοράν εν τῶ Συμβουλίῳ τόσον εύγλωττως έλάλητην η επιστήμη περὶ τῆς ύγιεινῆς τού τόπου. Ως πρὸς τὰ νοσοκομεία έρωτᾶ αν τὰ άλλὰ μέρη πάσχουν άνοσίαν. Εις τὸ σῶμα τών άγρ. Ιατρῶν δέν πρέπει να εισδύσωσιν ανθρωποί επιδύκοντες μάλλον τὸ κέρδος. Να διορισθῶσι φαρμακοποιοί εις κεντρικά χωρία, να γίνεται αύστηρότερα έπίβλεψις τών άστυνομικῶν όργάνων, ίνα μή γίνωνται φορεῖς νοσημάτων, και να διορισθῇ άγρ. Ιατροί εις Αούδμου.

Ο Χαμη έφ. προσθέτει τινά.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 21/6 Μαρτίου.

Ο Σιεφκέρ βής έχει τόν λόγον περὶ τῆς δημοσίας ύγιεινῆς και συνιστά να μή αποκόπτεται 1/2 σελ. από τούς άσθενεῖς εν νοσοκομείῳ ζαπτιέδες.

Ο κ. Θεοδῶτου συγχαίρει τήν Κυβ. προτιμῶσαν εις θέσεις άγρ. Ιατρῶν καλὰ θθαγενῆ στοιχεῖα· τὸ τοιοῦτον να γίνεται και δι' έπαρχ. Ιατρούς. Ως άλλοτε έπήνεσε τήν ύπηρσίαν τών κ. κ. Παυλίδου και Βασιλειάδου, έπαινεῖ και τήν του Μικελλίδου. Ο άγροτικός Λευκωσίας να έπισκέπτεται

καὶ τὸ Δάλι καὶ Πέρα, καὶ νὰ διορισθῆ εἰς Παλαιχωρὶ ἀγροτικῶς.

Οἱ κ. κ. Νικολαΐδης καὶ Χατζηγιωάννου ὑψοῦσι τὴν φωνὴν δι' ἀγροτικῶν Κοκκινόχωρῶν, καὶ κατόπιν ἀλαμβάνει τὴν ἀπάντησιν ὁ Ἀρχίατρος.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ. Ἐ, πρώτοις εἰ ἀγρ. ἰατροὶ εἶνε διατεταγμένοι νὰ φέρωσι μετ' ἐαυτῶν κισωτίδιον φαρμάκων. Φαρμακοποιῶν ὑπάρχει πράγματι ἀνάγκη εἰς τινὰ κέντρα, ἀλλὰ τῶρα δὲ ὑπάρχουν τοιοῦτοι.

ΣΩΖΟΣ. Μὲ 36 λίρας πῶς θὰ ὑπάρξουν;

ΑΡΧ. Οὐδὲ μὲ περισσώτερα δὲν θὰ ὑπῆρχον τῶρα δταν λιβωσιν οἱ μαθητευόμενοι πτυχίον θὰ διορίσωμεν. Ὡς πρὸς τοὺς ἀθηνεῖς χωρικοὺς, ἀμα ὁ μouxτάρης πιστοποιήσῃ ὅτι εἰς τὴν πτωχῶν, ὁ ἀγρ. ἰατρὸς τὸν θεραπεύει δωρεάν. Ἐάν δ' ὁ ἰατρὸς νομῆται ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πτωχοῦ, στέλλει τὸ πιστοποι. τοῦ μouxτάρη εἰς ἐμὲ καὶ ἐγὼ εἰς τὸν Διοκ. κητὴν, ὅστις κάμνει ἐρεύνας. Ἡ αὐξήσις τῶν 20λ. τῶν ἐπαρχιακῶν ἰατρῶν εἶνε διὰ τὸν κ. Μαλλιῶτην, ὑγιεινόμενον Λάρνακος, ἕνεκα μακρῶν καὶ εὐσυνειδήτων ὑπηρεσιῶν. Οἱ λεπροὶ λίαν προσφάτως ἐλαβὼν αὐξήσιν ἡμερησίως τροφῆς 20 παράδων καὶ ἀντὶ 10 σελ. εἰς 12 ἐτησίως δι' ἰματισμόν.

Ὡς πρὸς τὴν φυμπτίωσιν, ἡ Ἀγγλία καὶ Γερμανία ἤγαγον τὰ προφυλακτικὰ εἰς τελειότητα καὶ θα παραδεχθῆ ὁ φίλος μου δρ. Θεοδότου διαφρᾶν ἀντιλήψεως τῶν ἐξυγιαντικῶν μέτρων μεταξὺ τῶν λωῶν, ἐκείνων καὶ τοῦ ἰδιοῦ μας. Π. χ. εἰς Αὐστρία, συνήντων πανταχοῦ πινοκίδα μὲ ἐπιγραφὴν εἰς διαφόρους γλώσσας «παρακαλεῖσθε νὰ μὴ πτύετε κατὰ γῆς». Ἐτυχε νὰ ἤμην μετὰ ἐξέχου καθηγητοῦ καὶ τοῦ ἔκκαμα τὰς παρατηρήσεις μου. — Μάλιστα, μοῦ ἀπήντησεν, ἡ πινακίς αὕτη συνετέλεσε πολὺ εἰς περιορισμὸν τῆς φθίσεως. — Καὶ ποῖον πρῶσιμον ὑπάρχει διὰ τὸν παραβάτην; — Ὡ, δὲν ὑπάρχει πρῶσιμον τὸ μέτρον δὲν εἶνε καταναγκαστικόν, εἶνε παράλληλις ἀλλ' ἐλίγιστοι ἄνθρωποι, καὶ δὴ οἱ χυδαιότατοι, θὰ ἐπραστῶν ἐναίτιον τῆς ὑγείας τοῦ πληθῶν μετὰ τοιαύτην παράκλησιν.

Παρομοία παράκλησις ἐδημοσιεύθη ἐδῶ διὰ τῆς ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἀλλ' ἀεὶ ἀβλάλλω αἰ, ἔσχεν ἀποτέλεσμα.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ. Ἄλλ' ἐκεῖ ἔχουσι δοχεῖα ἵνα πτύωσι.

ΑΡΧ. Ἰδίως χάρτινα μαδύλια τὰ ὅποια καίονται κατόπιν. Ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον ἰδιωτικὰ φθιατρικὰ ὑπάρχουν, καὶ ἐν εἰς Πρέμπτων δπου εἶνε δεκτοὶ πτωχοὶ, συντηρούμενα πάντα ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἐράνων. Ἡ Κυβ. μόνον ἐδημοσίευσε κανονισμὸν ὅπως οἱ ἰατροὶ ἀναγγέλλουσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τὰ κρούσματα. Τοιαύτη διαταγὴ ἐξεδόθη καὶ ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Μόνον ὁ ἰατρὸς Νούρη ἐφ. ἀνήγγειλε 3 κρούσματα, ὁ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς 3, ὁ μouxτάρης ἀγ. Λουκά 1, ὁ κ. Καρλίτης 2, ὁ κ. Μικάρυλ 2, καὶ ὁ κ. Κουρέας 2. Τὰ κρούσματα ἀνηγγέλησαν εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπερ ἐφήρμιστε τὰ ἀπαιτούμενα ἀπολυμαστικά. Εἰς τὸ Νοσοκομείον μόνον εἰ μικρὸν ὀσμᾶσιον, ἔχομεν διὰ φθισικῶς. Εὐχριστῶς θὰ ἔβλεπον ἰδρυσιν φθισιατρικῶν χάριν τῶν ἀπῶρων καὶ οὐχὶ πρὸς καταναγκαστικὴν ἀπεμύωσιν, ὅπερ ἀδύνατον, καθόσον τὸ μέτρον θα ἦτο γενικόν.

— Ἐίχε γίνῃ ἀρχὴ παραδόσεων μαιευτικῆς ὑπ' ἐμοῦ ἢ τῆς μαίας τοῦ νοσοκομείου, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μαθήτριά μου μαζὶ ἦσαν ἀμειβεῖς, ἦτο ἀνάγκη πρακτικῆς διδασκαλίας. Ἡ ὑμ. Ἐξοχότης ἀπεφάσισεν ἤδη νὰ ἀνεγερθῆ μαιευτικὴ κλινικὴ.

— Ἡ κίνησις παρέχεται τόσον ἀφθόνως ὅσον εἶνε δυνατόν. Κατ' ἀρχὰς εἰσήγομεν 120 οὐγγίας, τῶρα δὲ 2,000. Μόνον τὸ Διοικητήριον Ἀμμοχώστου ἐξακολουθεῖ νὰ διανέμῃ τοιαύτην διὰ τῶν μouxταρῶν. Εἶνε καλὰ αἱ κουνουπιέρας, καὶ ἀκόμη δοχεῖα προσελκύνοντα τοὺς ἄνωπας, ἀλλὰ φοβούμαι μὴ καὶ ἡ συμβουλή αὕτη λάβῃ τὴν τύχην τῆς περὶ φθίσεως ἐγκυκλίου.

Ἡ γνώμη μου εἶνε ὅτι οἱ ἐλειογενεῖς μεγάλως ἠλαττώθησαν κατὰ τὰ τελευταία ἔτη, καὶ ἐνῶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς βρετ. κατοχῆς, ὅτε εἰχομεν 5—6 θανάτους στρατιωτῶν τὴν ἡμέραν, ἡ Κύπρος εἰς πολλὰς ἐφημερίδας ὠνομάζετο «ἡ λοιμώδης ὀπὴ τοῦ πυρετοῦ», τῶρα θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ὑγιεστάτων μερῶν.

— Ὡς πρὸς τὸ μάθημα ὑγιεινῆς εἰς τὰ δημ. σχολεῖα, ἐντελῶς συμφωνῶ ὅτι θα ἦτο λίαν εὐεργετικὸν μέτρον. Μόλις λήξῃ τὸ Συμβούλιον θὰ ἐργασθῶ ὅπως συντάξω μικρὸν βιβλίον, εἰς ὃ θὰ προσθήσω τινὰ περὶ ἐλειογενῶν πυρετῶν.

— Ἡ λέπρα αἰ, ἠύξησεν ἢ ἠλαττώθη εἶνε δύσκολον ν

ἀποφανθῆ τις. Τῶρα εἰς τὸ λεπροκομείον ὑπάρχουν 96, ἀνδρ. ὑποθέσωμεν καὶ 30 ἢ 50 ἄλλους ἐντὸς, τὸ σύνολον δεικνύει μεγάλην ἐλάττωσιν, ἀφοῦ καὶ ἀπὸ ἐτοῦς εἰς ἔτος ὀλιγώτεροι εἰσάγονται, ἐφέτος δὲ μόνον 3.

ΑΡΑΟΥΖΟΣ. Τὰ τέκνα τῶν ἐνοίκων λεπρῶν;

ΑΡΧ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ὑγεία τῶν εἶνε ἐξαιρετος, καίτοι δὲ γενικῶς ἡ νόσος ἐκδηλοῦται κατὰ τὴν ὠριμον ἡλικίαν, ἐφ' ἣν νὰ λοιπὰ ὑπὸ τῶν δημαρχείων ἢ τῶν κοινοτήτων, τῆς Κυβ. διδούσης μόνον 50 λίρας, τοῖς ἰατροῦν, φαρμακοποιῶν καὶ φάρμακα.

— Ἡ διαφορά μεταξὺ τῶν δαπανῶν τοῦ νοσοκομείου Λευκωσίας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν εἶνε διότι τὸ τῆς Λευκωσίας εἶνε τὸ Γενικὸν τῆς Νήσου, συντηρούμενον ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῆς Κυβ., ἐφ' ἣν νὰ λοιπὰ ὑπὸ τῶν δημαρχείων ἢ τῶν κοινοτήτων, τῆς Κυβ. διδούσης μόνον 50 λίρας, τοῖς ἰατροῦν, φαρμακοποιῶν καὶ φάρμακα.

— Φρενοκομείον. Ὡς πρὸς τὸ οἰκημα βεβαίως εἶνε ὑπερπληρωμένον. Ὑπάρχουν 46 ἐνοικοὶ καὶ 2 ἀναμένονται ἐκ Πάφου. Οἱ πλείστοι εἶνε ἀβλαβεῖς ἡλίθιοι, ἐγκαταλειπόμενοι ὑπὸ τῶν συγγενῶν τῶν καὶ προσαγόμενοι ὑπὸ τῆς ἀτυνομίας εἰς τὸ φρενοκομείον ἐνῶ ἡ θέσις τῶν ἦτο εἰς τι πτωχοκομείον. Ἐχω μεγάλας ἐλπίδας ὅτι νέον οἰκημα θὰ ἐγερθῆ, ἀγορασθέντος ἤδη τοῦ γηπέδου.

— Οἱ ἀτυνομικοὶ αὐστηρῶς ἐξετάζονται, ὁ δὲ ἐπαρχιακὸς ἰατρὸς Λευκωσίας εἶνε προσεκτικώτατος, ὑπερβαίνει μάλιστα τὸ μέτρον. Τῶν ἐν νοσοκομείῳ ζαπτιέδων ἀφαιρεῖται 1/2 σελ. διὰ τροφὴν καὶ οὐχὶ διὰ θεραπείαν.

ΣΙΕΚΕΤ. Ὡς δὲν λιμνάζονται χρήματα παρὰ τῶν πτωχῶν οὕτω καὶ παρὰ τῶν πτωχῶν τῆς Κυβ.

ΑΡΧΙΓΡΑΜ. Οἱ ζαπτιέδες τότε θὰ ἐκέρδιζαν χρήματα εἰς τὸ νοσοκομείον. Καὶ οἱ στρατιῶται πληρῶνουν τὴν τροφήν.

ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ. Ἐλαβὼν σημείωσιν τῆς συστάσεως. Εὐγνωμονεῖ διὰ τὰς εὐχαριστίας τοῦ κ. Θεοδότου.

Δρ. ΘΕΟΔΟΤΟΥ. Ὁ Ἀρχίατρος ἀφῆκε νὰ ἐνοσηθῆ ὅτι ὑπὸ ἐποψιν ἀπολυμάνσεως γίνεται ὑπὸ τοῦ Δημαρχείου, ὅτι δέν νὰ γίνῃ. Τοῦτο ὁμως δὲν πείθει οὔτε καθησυχάζει. Ἡ ἀπολύμανσις εἶνε τίχνη, ἣν μόνον εἰδικὰ πρόσωπα δύνανται νὰ ἐφαρμόσωσι καὶ ὅχι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ δημαρχείου. Ἐν Κύπρῳ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῆ ἀπολύμανσις οὐδὲ ἕποτε νοσήμαντος ἀπαιτοῦνται μηχανήματα καὶ προσωπικὸν ἐμπειρον, καὶ τοιαῦτα εἰς οὐδεμίαν πόλιν βλέπω. Ἡ περὶ φθίσεως ἐγκύκλιος δὲν εἶνε ἐφαρμόσιμος, διὸ παρακαλοῦμεν τὴν Κυβ. νὰ τὴν συμπληρώσῃ διὰ φθισιατρικῶν. Σκληρότερον θὰ ἦτο ἂν ἰφηρμέζετο, καθόσον ὁ ἄπορος ἄρρωστος θὰ περιωριζέτο εἰς τὴν τρώγλην τοῦ, ὅπου προσεδλήθη. — Ἡ κίνησις δὲν νὰ κατανέμεται εἰς ἕκαστον χωρίον, καὶ εἰς μὲν τοὺς ἀπορούς νὰ δίδεται δωρεάν, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν ἀξίαν τῆς.

Κάθαρος ε. ε. (£1500.)

Ὁ Μ. Κιτιοῦ ἐρωτᾷ διὰ τὸ κοινὸν 100 λιρῶν πρὸς καταστροφήν ποντικῶν, ὁ δὲ Ἀρχίατρος ἀπαντᾷ ὅτι τοῦτο εἶνε μέτρον προφυλακτικὸν κατὰ τῆς μεταδόσεως τῆς πανώλους.

Ὁ κ. Νικολαΐδης παρατηρεῖ ὅτι τὸ λοιμοκαθαρθήριον Λάρνακος εἶνε εἰς κεντρικὸν μέρος καὶ ὡς οἰκημα μικρὸν. Ὁ Ἀρχίατρος τὸν καθησυχάζει, ὑπενθυμίζων ὅτι εἶνε μόνον διὰ τοὺς ὑπὸ ἐξέτασιν καὶ ὅτι δταν πλοῖόν τι προέρχεται ἐκ μολυσμένου μέρους οἱ ἐπιβάται στέλλονται μακρὰν, εἰς τὴν Δελείαν.

NEON ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΒΑΡΩΣΙΩΝ

Τὴν Τρίτην (6/19 Μαρτίου) ἐγένετο ἐκλογὴ μελῶν Δημοτικοῦ Συμβουλίου Βαρωσιῶν καὶ Ἀμμοχώστου, καθ' ἣν ἐπέτυχον οἱ ἑξῆς:—

1. Χρυσόστομος Λοῖζου, ἐμπόρος καὶ κτηματίας.
2. Λούης Εὐαγγ. Λοῖζου, δικηγόρος καὶ Βουλευτής.
3. Κ. Γ. Νικολαΐδης, δικηγόρος.
4. Δ. Σολομωνίδης, ἰατρὸς.
5. Γ. Σ. Ἐμφιετζίης, δικηγόρος.
6. Χαράλ. Δημητρίου, κτηματίας κτηνοτρόφος.

Γεώργιος Μεγαλὸς Νεπαλιτζής.

Ἐμπροσράπτης.

Κασμῆροια τῆς ἐποχῆς, ποιότητων καὶ χρωματισμῶν πρῶτης. Ἐπισκεφθῆτε τὰ μίαν μόνον φορὰν καὶ βλέπομεν.

Ἀπέαντι τοῦ «Κυπρίου».

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΥΠΟ ΣΥΖΗΤΗΣΙΝ

Περαιτωθείσης της συζητήσεως του Προβλεπομένου υπό του Νομοθετικού ήρχισεν η των διαφόρων Νομοσχεδίων. Έκ τούτων το σπουδαιότερον ε.ε. το περί επανεκτιμήσεως των κτημάτων, όπερ από 20 έτων έθ.ώρησεν άλλακτων η Κυβέρνησις. Το νομοσχέδιον θα ψηφισθῆ τέλος εφέτος, άφου η ύπεπιτροπή έφερε πλείστας τροποποιήσεις.

Δι' αύτου ο κτηματικός φόρος (βεργι) όριζεται εις στερλίνας 29,000 αντί των ήδη 29,200. Η επανεκτίμησις και γαιοδεσία θα διαρκέσουν ίσως 20 έτη. Κάθε 5 έτη θα γίνεται ύπολογισμός, εάν δε δείχθῆ ότι η επανεκτίμησις φέρει ούζησιν εις τόν φόρον, τó πλίονασμα θα διατιθεται υπό του Νομοθετικού ύπερ της χώρας προσωρινώς. Διαν δὲ λήξη η επανεκτίμησις και προκύψῃ πλείονασμα, τούτο θα διατιθῆ πρὸς έλάττωσιν του κτηματικού φόρου ήτοι του 4 τοις 1000

Ένα εκτιμητήν θα διορίζῃ η Κυβ. και ένα εις βουλευται της επαρχίας. Επιτρέπεται όμως και εις τόν Δ. του Κτηματολογίου και εις τόν Ιδιοκτήτην να ζητήσουν διά του Δικαστηρίου καλύτεραν εκτίμησιν του κτήματος. Οι βουλευται έχουν τó δικαίωμα να παύουν τόν ύπ' αύτων διορισθέντα εκτιμητήν και να διορίζουν άλλον. Τα δικαιώματα μεταβιβάσεως περιουσίας έλαττωδονται εις τó ήμισυ, τούτων δὲ τó 1/40 γίνεται πάγιος φόρος του κτήματος. Η διάρκεια μιᾶς γενεᾶς όριζεται εις 40 έτη αντί των καθιερωμένων 30.

Έτερον ούτιώδες νομοσχέδιον εινε τó προταθέν υπό του κ. Θ. Θεοδότου καθ' ό πᾶς όστις πρόκειται να δανεισθῆ εκ της Γεωργικής Τραπέζης οφείλει να υποβάλλῃ εις τήν Διεύθυνσιν της κατάλογον των χρεών του, αύτη δὲ να είδοποιῆ τούς δανειστάς.

Τροποποιήσεις εκπαιδευτικού νόμου.

Χθὲς ο κ. Θεοδότου εισήγαγε τó νομοσχέδιον αύτου, όπερ τροποποιεί τόν περί Παιδείας νόμον ως πρὸς τόν τρόπον των εκλογών, τó άνώτερον Παρθεναγωγείον και δι' άλλα.

Ο κ. Αραούζος άγορεύσας έζήτησε τήν άπόρριψιν, ύποστηρικθίς υπό του μωαμεθανού βουλευτου Πόφου. Ο κ. Κυριακίδης πρότεινε τήν παραπομπήν εις ύπεπιτροπήν, εις ό συνειφώνησε και η Κυβέρνησις. Ο κ. Θεοδότου άπήντησε δι' έντόνου άγορεύσεως πρὸς τόν κ. Αραούζον.

Διαμαρτυρία Ίεράς Συνόδου.

Έν αρχῇ της συνεδρίας ο Αρχιερατματούς υπέβαλεν άναφοράν της Ίεράς Συνόδου Κύπρου κατά τῶν νομοσχεδίων. Ο κ. Θεοδότου :— Διαμαρτύρομαι δι' ά τήν λέξιν Ίερά Σύνοδος. Δέν ύπάρχει τοιαύτη εν Κύπρω.

Η Κυβ. ένεκα της άναφοράς τούτης, «φερούσης, ως εἶπεν ο Δικηγόρος του Στίμματος, ύψηλάς ύπογραφάς» πρότεινε τήν παραπομπήν του ν. εις ύπεπιτροπήν, ίνα έρευνήσῃ τούδε λόγους, «ότινες αναφέρονται εις τήν άναφοράν, περί «καταπατήσεως δικαιωμάτων».

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΠΟΥΔΑΙΑΣ ΓΕΦΥΡΑΣ

Η Κυβέρνησις έδήλωσεν εν τῶ Νομοθετικῶ ότι μεταξύ των δημοσίων έργων, άτινα θα κατασκευασθῶσι κατά τó οκτον. έτος 1907—8, εινε και γέφυρα επί του ποταμού του χωριζοντος τήν Πόλιν Χρυτοχούς από του λιμένος αύτης Λατζισ. Τό έργον θα καταστήσῃ δυνατάς τās φορτώσεις εν χειμῶνι.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΕΙΣ ΛΑΡΝΑΚΑ

Τήν Τετάρτην πρωί εκ Βυρητου προερχομένη κατέπλευσεν εις Λάρνακα και παραμένει εισέτι η φυλακίς «Λορελάυ» της εν Κων/πολει Γερμανικής πρεσβείας. Ο κυβερνήτης έξήλθεν εν στολή και έπισκέφθη τόν έμπορικόν πράκτορα της Γερμανίας κ. Πασχοτίνην και τόν Διοικητήν Λάρνακος. Λέγεται ότι μετά τινος ήμέρας θα έλθωσι και άλλα γερμανικά πολεμικά.

Τό άτμόπλοιον «Κύπρος» της εταιρείας Λεμεσου έπωλήθη ύπ' αύτης εις Άγγλίον όπου ήδη εύρίσκεται αντί 6,175 λίρων παραδοτέον όμως εις τήν Μεσόγειον. Τό άτμόπλοιον ήγοράσθη αντί 6,748 λίρων.

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ

Η δίκη των ένστάσεων κατά της βουλευτικής εκλογής Λευκωσίας—Κυρηνας έξηκολούθησε καθ' όλην τήν έβδομαδα, έξετασθέντων πολλών χωρικών μαρτύρων της ύπερασπίσεως επί της κατηγορίας των γενικών ένστάσεων εν Κυρηναία και Κυθραία. Ως πρὸς τός δευτέρας, τó Δικαστήριον ήρξέσθη εις τήν μαρτυρίαν του κ. Ζή.ωνος Ζαχαριάδου, δικηγόρου και Ιμπέρου. Η δίκη θα συνεχισθῆ σήμεραν.

ΕΣΠΕΡΙΣ ΤΗΣ ALLIANCE FRANCAISE

Αποψε ώρα 8 1/2 εις τó θέατρον Παπαδοπούλου διδεται η πρώτη έσπερις του Γαλλικού Συνδέτμου. Τό πρόγραμμα, ποικιλώτατον, περιέχει πιάνο-ύπό της Κυρίας Γ. Αμιραγιάν και της δ. Μ. Παπαδοπούλου, βιολι υπό του κ. Θ. Καπάσι, ένα τραγοδι του Τόστι και τó τραγοδι των διαμαντικών του Φάουστ υπό της Κυρίας Σεβασλή, άπαγγελίας υπό των κ. Δελλά Σούτα και Περδίου, μιαν κωμωδίαν του Λαμπις, εις ην θα παίξουν οι κ.κ. Δελλά Σούτα, Καρτίτζα, Τζιούτιτσι και η Κυρία Δελαπόρτ, διάλεξιν περί της χρησιμότητος της γαλλικής ύπό του κ. Δελαπόρτ, ένα κομμάτι του Σαιν Σαέν ύπό της Κυρίας Αμιραγιά και του κ. Ίπώ.

Η έσπερις θ' άποτελείσῃ κάτι μο.αδικόν διά τήν Λευκωσίαν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Και η Έπορικὴν Λέσχη Λάρνακος άπέστειλε πρὸς τόν Άρμοστήν εύχαιοστήριον τηλεγράφημα διά τās λιμενικάς βελτιώσεις.

ωσ Παρά τῶ Διευθυντῆ του Σιδηροδρόμου κ. Δαίυ εν Άμμοχώστῃ διαμένουσιν από ολίγων ήμερών, έλθόντες εκ Διγύπτου, ο αδελφός αύτου και η έξελφή μετά του συζύγου της, Διευθυντου των τηλεγράφων Διγύπτου. Προχθὲς Πέμπτην μετά του Διευθυντου του Σιδηροδρόμου άφικοντο ο: εντάκτου τραινου εις Λευκωσίαν, έπισκέφθησαν τó τζαμί τῆς άγ. Σοφίας, ήγήρασαν άντικείμενά τινα εκ των χρυσοχορίων και περιήλθον τήν πόλιν, άφου εἰ ήγευμτίσαν εις τó Άρμενικόν ξενοδοχείον, έπνεήλθον περί τήν δειλην εις Άμμοχώστον. Αί δύο διαποικνίτες Μακάσκι, του δικαστευ, ήσαν μαζί.

ωσ Διά της παρελεύσεως εύκαιρίας άφικετο εκ Άθηνών ο κ. Σάββας Σπικιούδης, τελειοφοιτος της Νομ. ή: εκ του προοδευτικού χωριου Καραδά.

ωσ Ο ύπεστηνύμος Λάρνακος Φουάτ ήρ. άιέλωθε, από της Τρίτης τās καθήκοντά του ως ύπεστηνύμος εν Λευκωσίᾳ.

ωσ Τό 2ον τεύχος της «ΜΕΛΕΙΗΣ», του Συλλόγου των Όρελίμων βιβλίων περιέχει: Πότε ήρχισα, εις Έλληνες να νύπτωνται τήν πρωίαν, ύπό Χ. Τσουντα καθηγ. Συνέχεσε των άπομνημονευμάτων του Συγγρου. Αί εργαζόμενοι έλληνίδες, ύπό Σ. Λοβέρδου. Και πλείστα άλλα άρθρα και έισηγήματα έλευστικώτατα.

ωσ Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, τó 85 τεύχος του συλλόγου των ώρελίμων βιβλίων. Σελ. 116. Συγγραφεύς ο κ. Δ. Κικλεμάν κ.

Φαρμακείον Σ. Θωμαΐδου

Έν Κυρηναία.

Έκομίσθη δαμαλίς έλβετική και πωλείται πρὸς πέντε γρότια τó σωληνάριον. Τό Φαρμακείον τούτο εἶνε όμόνος εν Κύπρω αντιπρὸσωπος των εν Έλβετία φημισμένων κατασκευαστῶν δαμυλίδος.

Παλαιός Χαλκός.

Ένεκα της ύψώσεως των τιμών του χαλκού, αγοράζω τόν παλαιόν τοιοϋτον (παλαιομπάκιρον) πρὸς γρόσια δεκαεπτά τήν δλαν.

Έν Λευκωσίᾳ, 1 Μαρτίου, 1907.

Χατζημιχαήλ Χριστοφιδης
Καζαντζης.

Ποδήλατα πρώτης!

Έφθασαν ποδήλατα άγγλικά, κουψά, στερεά, μάρκας Royal Enfield, φριγουήλ (free wheel). Εις τó κατάστημα των κ. κ. Μ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ και Σίας, εν Λευκωσίᾳ και Λάρνακι. Πωλοϋνται εις τιμάς συγκαταβατικάς.